

**ZAŁOŻENIA POZWU GRUPOWEGO PRZECIWI BANKOWI ZACHODNIEMU WBK
DOTYCZĄCEGO UMÓW KREDYTOWYCH WALORYZOWANYCH KURSEM FRANKA
SZWAJCARSKIEGO**

Szanowni Państwo.

Poniżej przedstawiamy podstawowe założenia prowadzonego przez kancelarię „Drzewiecki, Tomaszek i Wspólnicy” sp.k. z siedzibą w Warszawie („**Kancelaria DT**”) we współpracy z Miejskim Rzecznikiem Konsumentów w m.st. Warszawa pozwu grupowego dotyczącego umów kredytowych waloryzowanych (indeksowanych/denominowanych) kursem franka szwajcarskiego („**CHF**”) zawieranych przez konsumentów z Kredyt Bankiem S.A. (obecnie Bank Zachodni WBK S.A. – dalej „**Bank**”).

Ogólne założenie pozwu

Pozew grupowy w założeniu obejmuje roszczenia konsumentów – kredytobiorców, którzy zawarli z Bankiem umowy o kredyt waloryzowany (nazywany we wzorcach umów stosowanych przez Bank również kredytem denominowanym) kursem CHF.

Pozew jest oparty na twierdzeniu, że postanowienia tych umów kredytowych określające zasady przeliczania salda zadłużenia oraz rat spłaty na CHF są niedozwolone (tzw. postanowienia abuzywne), co oznacza, że od chwili zawarcia umów kredytowych postanowienia te były bezskuteczne. Ponieważ Bank pomimo to stosował opisane postanowienia, saldo zadłużenia oraz wysokość rat spłaty były stale zawyżane. Zgodnie ze stanowiskiem przedstawionym w pozwie Bank powinien był natomiast pomijać postanowienia odnoszące się do CHF i stosować umowy kredytowe bez przeliczania kwoty kredytu i rat spłaty na jakąkolwiek walutę obcą.

W konsekwencji, zamierzony pozew będzie obejmował żądanie ustalenia przez Sąd, że Bank zobowiązany jest do zwrotu na rzecz kredytobiorców nadpłat wynikających ze stosowania przez Bank niedozwolonych postanowień dotyczących przeliczania salda zadłużenia i rat spłaty według kursu CHF, przy czym zgodnie ze stanowiskiem strony powodowej umowy kredytowe powinny być stosowane bez odwołania do jakiegokolwiek kursu waluty obcej, ale jako umowy kredytowe w PLN przy zachowaniu określonego w umowach oprocentowania i pozostałych warunków spłaty.

Klauzule waloryzacyjne (indeksacyjne/denominacyjne) jako klauzule nieuczciwe

Opisane powyżej klauzule waloryzacyjne (nazywane również indeksacyjnymi lub denominacyjnymi) charakteryzują się tym, że stosowane są do kredytów, w których

Law Firm of the Year: Poland | The Lawyer European Awards

Warszawa | Gdańsk | Kraków | Poznań | Wrocław | Bydgoszcz* | Kielce*

*Associated offices

Drzewiecki Tomaszek & Wspólnicy SP.K. | 00-761 Warszawa ul. Belwederska 23 | KRS 0000297875 | NIP 5260021467
E: dt@dt.com.pl | T: +48 22 840 95 00 | F: +48 22 840 95 10 | www.dt.com.pl

PARTNERZY: Zbigniew Drzewiecki, Andrzej Tomaszek, Julian Bielicki, Anna Gołębiowska, Marcin Juszczyk,
Małgorzata Kacperska, Tomasz Ludwik Krawczyk, Rafał Roszkowski, Marcin Szymański

kredytobiorca nie otrzymuje środków w walucie obcej, ale w walucie polskiej. W rezultacie, stosowane są one do umów o kredyt złotowy, dla których waluta obca powinna stanowić jedynie wartość referencyjną stabilizującą wysokość zadłużenia i rat spłaty w czasie.

Zgodnie ze stanowiskiem przyjętym w pozwie klauzule walutowe stosowane przez Bank były nieuczciwe przede wszystkim z dwóch powodów: po pierwsze, klauzule te uprawniały Bank do dowolnego i jednostronnego określania kursu CHF na potrzeby umowy kredytowej; po drugie, bank stosował kursu kupna i sprzedaży, czerpiąc z tego dla siebie dodatkowy zysk, pomimo że kredyt był wypłacany w PLN, a Bank nie świadczył usługi wymiany walut.

Założenia pozwu grupowego uwzględniają fakt, że zgodnie z utrwaloną już linią orzecniczą Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK”), walutowe klauzule waloryzacyjne uprawniające bank do dowolnego kształtowania kursu waluty, według którego obliczane jest saldo zadłużenia oraz raty spłaty kredytu, są niedozwolonymi postanowieniami umownym w rozumieniu art. 385¹ i następnych Kodeksu Cywilnego (tzw. klauzule abuzywne). Takie postanowienia są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interes konsumenta. Powyższe stanowisko zajął w szeregu wyroków SOKiK, Sąd Apelacyjny w Warszawie, a także Sąd Najwyższy, a w oficjalnych dokumentach stanowisko takie prezentuje Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Rzecznik Finansowy.

Klauzule waloryzacyjne (denominacyjne) w umowach Kredyt Bank S.A. oraz BZ WBK S.A.

W ocenie Kancelarii DT wzorce umowne stosowane przez **Kredyt Bank S.A. (obecnie BZ WBK S.A.) zawierały niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu opisanym powyżej – dotyczy to przede wszystkim umów kredytowych typu Ekstralokum.** W umowach kredytowych objętych pozwem przewidziano bowiem, że salda zadłużenia oraz raty spłaty kredytu przeliczane są według kursu CHF określonego w tabeli kursów walut obcych obowiązującej w Banku. Umowy kredytowe Banku nie określają zarazem sposobu ustalania kursu waluty obcej, co oznacza, że Bank ustalał ów kurs w sposób dowolny, w tym również w zakresie wysokości spreadu walutowego. Dodatkowo – zgodnie z wzorcem umowy stosowanym przez Bank – inny kurs stosowany był do wyliczenia salda zadłużenia a inny do przeliczania rat spłaty, co stanowiło źródło dodatkowego zysku dla Banku.

Skutki stosowania klauzul waloryzacyjnych (indeksacyjnych/denominacyjnych) w umowach kredytowych

Zgodnie ze stanowiskiem przyjętym w pozwie następstwem uznania stosowanych przez Bank klauzul za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 Kodeksu Cywilnego jest to, że nie wiążą one konsumenta (od chwili zawarcia umowy), a zarazem strony są związane umową w pozostałym zakresie. Stanowisko takie potwierdza również Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w jednolitym orzecznictwie. Skutek taki oznacza, że saldo zadłużenia i wysokość rat spłaty kredytu powinny być ustalane bez przeliczania na jakąkolwiek walutę obcą, a jednocześnie w mocy pozostają wskazane w umowie zasady oprocentowania kredytu i marży (oprocentowanie pozostaje oparte o LIBOR dla CHF).

Fakt, że Bank wykonywał umowy kredytowe, stosując postanowienia kursowe, które nie wiązały konsumentów, powodował, że Bank zawyżał saldo zadłużenia oraz raty spłaty. Oznacza to jednocześnie, że pobieranie dotychczasowych rat w zawyżonej wysokości doprowadziło do powstania po stronie kredytobiorców nadpłaty, która stanowi nienależne świadczenie na rzecz Banku. Na tej samej zasadzie Bank powinien pobierać niższe raty w przyszłości oraz wykazywać niższe saldo zadłużenia niż wynikające z waloryzacji (indeksowania lub denominowania).

Opisany powyżej stan rzeczy w ocenie Kancelarii DT stanowi podstawę do wystąpienia wobec Banku z roszczeniem o zwrot nienależnego świadczenia na podstawie art. 405 i 410 Kodeksu Cywilnego, zgodnie z którymi, kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do jej zwrotu. Dotyczy to w szczególności świadczenia nienależnego.

Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym

Mając na uwadze, że Bank zawierał umowy kredytowe i pożyczkowe według podobnych wzorców opartych o taki sam mechanizm waloryzacji (denominacji) kredytu według kursu waluty obcej, przyjęto, że korzystną dla kredytobiorców formą dochodzenia roszczeń jest skorzystanie z pozwu w postępowaniu grupowym uregulowanym w ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz.U. 2010 Nr 7, poz. 44 z późn. zm.). Tego rodzaju postępowanie umożliwia łączne prowadzenie sprawy w sprawie wielu podobnych roszczeń przeciwko jednemu pozwanemu, znaczne obniżenie indywidualnych kosztów obsługi prawnej oraz uzyskanie równowagi sił w sporze przeciwko instytucji finansowej.

Ponadto wspólne wystąpienie odpowiednio szerokiej grupy konsumentów pozwoliło na uzyskanie zgody Miejskiego Rzecznika Konsumentów Miasta Stołecznego Warszawy na przyjęcie funkcji Reprezentanta Grupy, co dodatkowo wzmacnia twierdzenia zawarte w pozwie oraz pozwoliło na zwolnienie grupy z kosztów sądowych takich jak opłata od pozwu lub opłata od apelacji.

Postępowanie grupowe umożliwia ponadto wystąpienie z roszczeniem o ustalenie zasady odpowiedzialności pozwanego. W przypadku roszczeń konsumentów dotyczących stosowania klauzul niedozwolonych dotyczących waloryzacji kredytu według waluty obcej kwestia zasad odpowiedzialności banku jest zwykle kwestią kluczową. Rozstrzygnięcie tej kwestii z pominięciem w postępowaniu grupowym indywidualnych kwestii wysokości roszczenia lub innych okoliczności w ocenie Kancelarii DT przyczyni się do szybszego przeprowadzenia postępowania oraz objęcia postępowaniem szerszej grupy konsumentów. Jednocześnie oznacza to, że w razie wyroku korzystnego dla konsumentów w celu uzyskania należnej kwoty konieczne jest zawarcie ugody z Bankiem lub skierowanie sprawy o konkretną kwotę na podstawie uzyskanego w postępowaniu grupowym wyroku prejudycjalnego.

Uwagi końcowe i podsumowanie

Szczegółowa treść roszczenia udostępniana jest po zawarciu z Kancelarią DT umowy o obsługę prawną. Podsumowując, należy jednak wskazać, że zasadniczą treścią pozwu będzie roszczenie o ustalenie odpowiedzialności Banku za zwrot na rzecz kredytobiorców nienależnego świadczenia odpowiadającego różnicy pomiędzy pobranymi dotychczas ratami spłaty, a wysokością rat, jakie pobierałby Bank, gdyby kwota kredytu oraz raty spłaty od chwili zawarcia umów kredytowych nie podlegały przeliczeniu na CHF ani na jakąkolwiek inną walutę obcą, ale pozostały kwotami w PLN przy zachowaniu pozostałych warunków umów kredytowych.

Zasady udzielania dodatkowych wyjaśnień dotyczących planowanego pozwu grupowego określono w dokumencie ***Pozew grupowy BZ WBK – informacje wstępne***.